Evrendeki Mükemmel Düzen

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **a) evren b) düzen c) tesadüfen ç) akıl**
   İnsan aklını kullanarak evrendeki düzeni fark eder.

2. **B**
   Defteri unutmak bir insanın dikkatsizliğidir; doğadaki düzenli olaylardan biri değildir.

3. **D – Y – D – D**
   Mevsimler her yıl ilkbahar, yaz, sonbahar, kış sırasıyla düzenli olarak gelir.

4. **Yağmur ya da kar olarak yağış**
   Bulutlardaki su damlacıkları ağırlaşınca yağmur, kar ya da dolu olarak yere düşer.

5. **1-b 2-ç 3-c 4-a**
   Her organ kendi görevine uygun yaratılmıştır.

6. **D**
   Kedinin evde beslenmesi insanlarla ilgili bir durumdur; vücut yapısının ortama uygunluğunu göstermez.

7. **Örnek: Evren; Dünya, yıldızlar, gezegenler ve tüm varlıkların oluşturduğu bütündür. Güneş, Ay, ağaçlar.**
   Canlı ve cansız bütün varlıklar evrenin parçasıdır.

8. **a) denge b) düzen**
   Bir varlığın ortadan kalkması dengeyi bozar; tekrar eden olaylar düzeni gösterir.

9. **A**
   İnsan düşünen, sorgulayan ve akleden bir varlıktır.

10. **Örnek: Gece ile gündüzün birbirini izlemesi; ağaçların her ilkbaharda çiçek açması.**
    Ay'ın evreleri, mevsimler, gel-git olayları da örnek olabilir.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **Güneş'in her gün doğudan doğup batıdan batması; bitkinin yapraklarını ışığa çevirmesi; arıların bal yapmak için nektar toplaması.**
Her biri belli bir amaca ve düzene göre gerçekleşen olaylardır.

12 **C**
Sardunyanın ışığa yönelmesi ve arıların nektar toplaması, canlıların bir amaca uygun donatıldığını gösterir.

13 **Örnek: Arılar çiçekleri tozlaştıramaz, pek çok bitki meyve ve tohum veremezdi. Bu bitkilerle beslenen canlılar da zarar görür, doğadaki denge bozulurdu.**
Her varlığın bir görevi vardır; biri eksilince diğerleri etkilenir.

14 **1-b 2-c 3-a**
İnsan vücudundaki denge ile doğadaki denge birbirine benzer; ikisi de ölçülü bir düzeni gösterir.

15 **C**
Soru sormak ve merak etmek öğrenmenin başlangıcıdır.

16 **Örnek: Tehlikelerden hızla kaçabilirler; yiyecek bulmak ve göç etmek için uzak yerlere gidebilirler.**
Canlıların vücut yapısı yaşayışlarına uygundur.

17 **B**
Her yıl aynı sırayla ve ölçüyle tekrarlanan olaylar planlı bir düzenin göstergesidir.

18 **Örnek: Ay'ın evreleri (ya da gezegenlerin yörüngelerinde dönmesi, bitkilerin büyümesi)**
Düzenli tekrar eden her doğa olayı örnek olabilir.

19 **D – D – Y – D**
Varlıklar birbirine bağlıdır; örneğin bitkiler toprağa, suya ve güneşe; hayvanlar bitkilere muhtaçtır.

20 **Örnek: Bu düzeni kim kurdu? Ben niçin yaratıldım?**
Düzeni fark eden insan, bu düzenin bir yaratıcısı olduğunu ve varlıkların bir amaçla yaratıldığını düşünür.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **A**
Parçalar gelişigüzel bir araya gelince çalışan bir saat oluşmaz; evrendeki çok daha büyük düzen de bir yaratıcıyı gösterir.

22 **Her canlı yaşadığı ortamın koşullarına uygun özelliklerle donatılmıştır: kutup ayısı soğuktan korunur, kaktüs susuzluğa dayanır.**
Bu uyum, varlıkların bir amaç ve ölçü ile yaratıldığını gösterir.

23 **D**
Dünya'nın Güneş'e uzaklığı canlıların yaşamasına uygun bir ölçüdedir.

24 **Evrendeki düzen: gel-git olayı, Ay'ın evreleri, mevsimlerin oluşması. İnsan vücudundaki düzen: göz kırpma, terleme, susama isteği.**
Her iki grupta da her şey belli bir ölçü ve denge içinde gerçekleşir.

25 **Örnek: Emre'nin düşüncesi doğru değildir. Yağmur olmasaydı bitkiler kurur, canlılar su bulamaz, su döngüsü ve doğadaki denge bozulurdu.**
Bir varlığın ya da olayın görevini yalnızca kendi rahatımız açısından değerlendirmek yanıltıcıdır.

26 **B**
Konuya göre evrendeki hiçbir şey tesadüfen ve rastgele olmamıştır.

27 **Örnek: Ağacın kuşlara yuva olma, gölge verme ve toprağı tutma gibi görevleri vardı. Bir varlık ortadan kalkınca ona bağlı olan diğer varlıklar da etkilenir ve denge bozulur.**
İnsan, evrendeki dengeyi korumakla sorumludur.

28 **A**
Diğer seçenekler kaynakları israf eder ya da doğaya zarar verir.

29 **C**
Bir olayın önceden hesaplanabilmesi, o olayın değişmeyen bir düzene göre gerçekleştiğini gösterir.

30 **Örnek: Her ilkbaharda kuru görünen ağaçların yeniden yapraklandığını gözlemledim. Bu olay her yıl aynı düzenle tekrar ediyor. Böyle bir düzen kendi kendine ya da tesadüfen oluşamaz; onu planlayan ve sürdüren bir yaratıcı vardır.**
Gözlem – düzen – yaratıcı ilişkisini kuran her cevap kabul edilir.